

Additional Mathematics

คณิตศาสตร์เพิ่มเติม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7
อัตราส่วนตรีโกณมิติ

ชื่อ .....

ชั้น ..... เลขประจำตัว .....

โรงเรียน .....

ครูผู้สอน....

พิชญุตม์ ราชเดิม(PunPitchy)

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ Best Friend Forever School

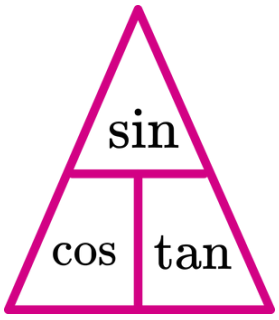
7.1 ฟังก์ชั่น sin cos tan และบทนิยาม

ตรีโกณมิติ คือแขนงหนึ่งของคณิตศาสตร์เรขาคณิต ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมุมและความยาวแต่ละด้าน ของรูปสามเหลี่ยมมุมฉาก ตรีโกณมิติ มีสามฟังก์ชั่น เป็นสามตัวหลักที่มักถูกนำไปใช้ในสาขาอื่นๆ โดยเฉพาะ สาขาฟิสิกส์และดาราศาสตร์ ได้แก่ sin cos tan ซึ่งสามตัวนี้มีความสัมพันธ์กันว่า

$$\sin\theta = \cos\theta \cdot \tan\theta$$

$$\cos\theta = \frac{\sin\theta}{\tan\theta}$$

$$\tan\theta = \frac{\sin\theta}{\cos\theta}$$

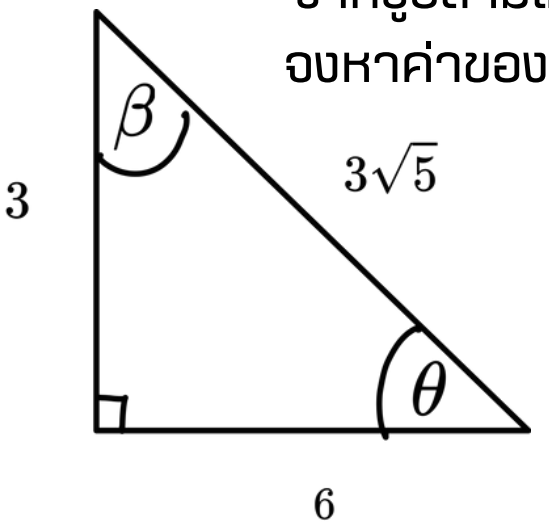

ฟังก์ชั่นตรีโกณมิติมีความสัมพันธ์กับด้านแต่ละด้าน ของสามเหลี่ยมมุมฉาก เป็นอัตราส่วนด้าน ว่า

sin = ข้าม:ฉาก
cos = ชิด:ฉาก
tan = ข้าม:ชิด

โดยที่
ข้าม = ตรงข้ามมุมที่สนใจ
ฉาก = ตรงข้ามมุมฉาก
ชิด = ประชิดมุมที่สนใจ

อัตราส่วนตรีโกณมิติ หน้าที่ 2

จากรูปสามเหลี่ยมพร้อมมุมและความยาวด้านที่กำหนด จงหาค่าของ

$\sin\theta$ $\sin\beta$

$\cos\theta$ $\cos\beta$

$\tan\theta$ $\tan\beta$

$$\frac{\sin^2\theta\cdot\cos^2\beta}{\frac{\tan\theta}{\tan\beta}} = ?$$

ตารางมุมตรีโกณพื้นฐานที่ควรจำได้

Angle / function	30°	45°	60°
sin	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$
cos	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$
tan	$\frac{1}{\sqrt{3}}$	1	$\sqrt{3}$

อัตราส่วนตรีโกณมิติ หน้าที่ 3

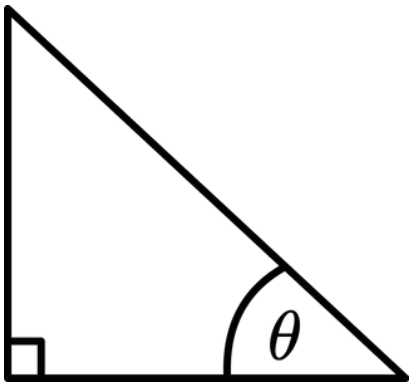
แบบฝึกหัด

$$\sin 30^\circ + \sin 45^\circ$$

$$\frac{\cos 45^\circ + \sin 45^\circ}{\sqrt{2}}$$

$$\frac{\tan 60^\circ - \tan 30^\circ}{\cos 30^\circ \times \frac{4}{3}}$$

$$\frac{\sin^2 30^\circ + \cos^2 30^\circ}{2\tan^2 45} \times \frac{\cos^2 60^\circ}{\sin 30^\circ}$$

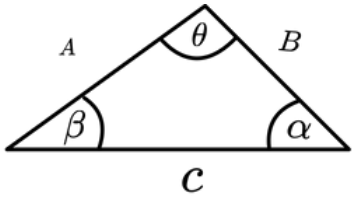

จากรูปสามเหลี่ยมที่กำหนดให้

ถ้า $\sin^2\theta = \dfrac{(-5)+6\times(-3)+((-6)^2-(-8+(-2)))+(-5\times 3)}{8+(-3\times 2)+(-4)-(-3^2)+\sqrt{4}}$

แล้ว $\dfrac{\cos^2\theta+(-\tan\theta)-(-\cos(90-\theta))}{\tan^2\theta+\sqrt{\cos\theta}}$

มีค่าเท่าใด

ความสัมพันธ์พื้นฐานของ 3 ฟังก์ชั่นกับรูปสามเหลี่ยมใดๆ ที่ไม่ใช่สามเหลี่ยมมุมฉาก มีความสัมพันธ์พื้นฐาน เป็น Law of แต่ละฟังก์ชั่น ดังนี้

$law\ of\ \sin \rightarrow \frac{\sin\alpha}{A} = \frac{\sin\beta}{B} = \frac{\sin\theta}{C}$

$law\ of\ \cos \rightarrow A^2 = B^2 + C^2 - 2BC\cos\alpha$

$\rightarrow B^2 = A^2 + C^2 - 2AC\cos\beta$

$\rightarrow C^2 = A^2 + B^2 - 2AB\cos\theta$

$law\ of\ tan \rightarrow \frac{A-B}{A+B} = \frac{\tan(\frac{\alpha-\beta}{2})}{\tan(\frac{\alpha+\beta}{2})}$

$\rightarrow \frac{B-C}{B+C} = \frac{\tan(\frac{\beta-\theta}{2})}{\tan(\frac{\beta+\theta}{2})}$

$\rightarrow \frac{c-A}{c+A} = \frac{\tan(\frac{\theta-\alpha}{2})}{\tan(\frac{\theta+\alpha}{2})}$

$\rightarrow \frac{B-A}{B+A} = \frac{\tan(\frac{\beta-\alpha}{2})}{\tan(\frac{\beta+\alpha}{2})}$

$\rightarrow \frac{C-B}{C+B} = \frac{\tan(\frac{\theta-\beta}{2})}{\tan(\frac{\theta+\beta}{2})}$

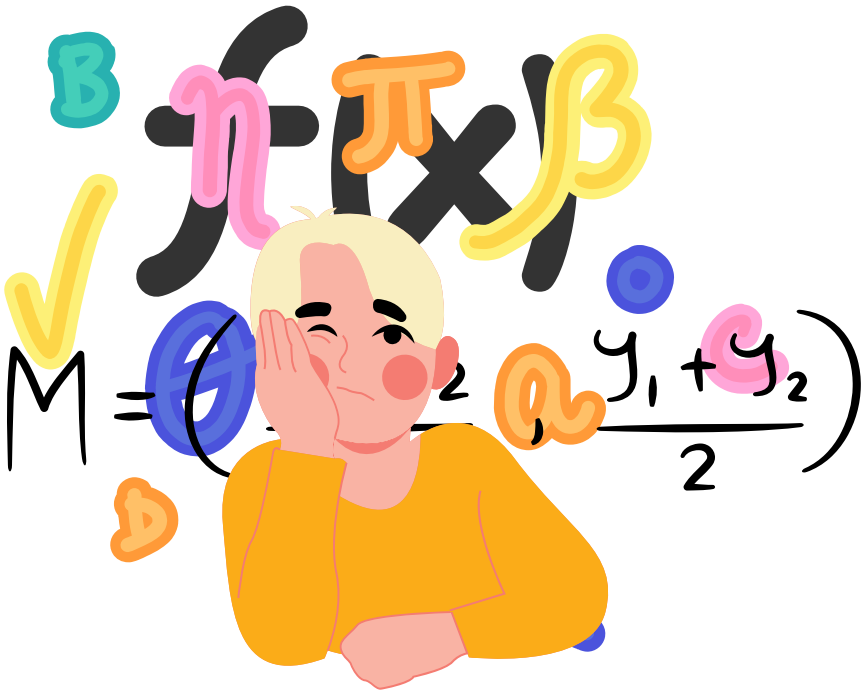
$\rightarrow \frac{A-C}{A+C} = \frac{\tan(\frac{\alpha-\theta}{2})}{\tan(\frac{\alpha+\theta}{2})}$

สูตรตรีโกณเป็นล้าน ท่องให้ตาย ก็ต้องจำ(ไม่)ได้

$$\sin\theta = \frac{1}{\cos ec\theta}$$

$$\cos\theta = \frac{1}{\sec\theta}$$

$$\tan\theta = \frac{1}{cot\,\theta}$$

$$\sin\theta = \cos(90^\circ - \theta)$$

$$\tan\theta = \cot(90^\circ - \theta)$$

$$\cos ec\theta = sec\,(90^\circ - \theta)$$

$$\sin(-\theta) = -\sin\theta$$

$$\cos(-\theta) = \cos\theta$$

$$\tan(-\theta) = -\tan\theta$$

$$\sin(\alpha+\beta) = \sin\alpha\cos\beta + \cos\alpha\sin\beta$$

$$\sin(\alpha-\beta) = \sin\alpha\cos\beta - \cos\alpha\sin\beta$$

$$\cos(\alpha+\beta) = \cos\alpha\cos\beta - \sin\alpha\sin\beta$$

$$\cos(\alpha-\beta) = \cos\alpha\cos\beta + \sin\alpha\sin\beta$$

$$\tan(\alpha+\beta)=\frac{\tan\alpha+\tan\beta}{1-\tan\alpha\tan\beta}$$

$$\tan(\alpha-\beta)=\frac{\tan\alpha-\tan\beta}{1+\tan\alpha\tan\beta}$$

$$\sin 2\theta = 2\sin\theta\cos\theta = \frac{2\cdot\tan\theta}{1+\tan^2\theta}$$

$$\cos 2\theta = 2\cos^2\theta - 1 = 1-2\sin^2\theta = \frac{1-\tan^2\theta}{1+\tan^2\theta} = \cos^2\theta-\sin^2\theta$$

$$\sin 3\theta = 3\sin\theta - 4\sin^3\theta$$

$$\cos 3\theta = 4\cos^3\theta - 3\cos\theta$$

$$\tan 3\theta = \frac{3\tan\theta-\tan^3\theta}{1-3\tan^2\theta}$$

$$\sin(\frac{\theta}{2}) = \pm\sqrt{\frac{1-\cos\theta}{2}}$$

$$\cos(\frac{\theta}{2}) = \pm\sqrt{\frac{1+\cos\theta}{2}}$$

$$\tan(\frac{\theta}{2}) = \pm\sqrt{\frac{1-\cos A}{1+\cos A}}$$

$$2\sin\alpha\cos\beta = \sin(\alpha+\beta)+\sin(\alpha-\beta)$$

$$2\cos\alpha\sin\beta = \sin(\alpha+\beta)-\sin(\alpha-\beta)$$

$$2\cos\alpha\cos\beta = \cos(\alpha+\beta)+\cos(\alpha-\beta)$$

$$2\sin\alpha\sin\beta = \cos(\alpha-\beta)-\cos(\alpha+\beta)$$

$$\sin\alpha+\sin\beta = 2\sin(\frac{\sin(\alpha+\beta)}{2}\cos\frac{(\alpha-\beta)}{2}$$

$$\sin\alpha-\sin\beta = 2\cos(\frac{(\alpha+\beta)}{2}\ \sin(\frac{(\alpha-\beta)}{2}$$

$$\cos\alpha+\cos\beta = 2\cos\frac{(\alpha+\beta)}{2}\ \cos\frac{(\alpha-\beta)}{2}$$

$$\cos\alpha-\cos\beta = 2\sin(\frac{\alpha+\beta)}{2}\ \sin\frac{(\alpha-\beta)}{2}$$

$$\sin(\alpha+\beta)\sin(\alpha-\beta) = \sin^2\alpha-\sin^2\beta$$

$$\cos(\alpha+\beta)\cos(\alpha-\beta) = \cos^2\alpha-\sin^2\beta$$

จดเพิ่มแนวข้อสอบวัดผล

หลักการ
คือครึ่งหนึ่งของทั้งหมด

พีทาโกรัส
(นักคณิตศาสตร์ นักปรัชญาชาวกรีกโบราณ
ผู้ได้รับฉายาว่า “บิดาแห่งตัวเลข”)